

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 251/2022-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti maloletých sťažovateľiek [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zákonne zastúpených sťažovateľkou [REDACTED], [REDACTED], všetky [REDACTED], právne zastúpených Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátom, Rožňavská 2, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Skalica v konaní vedenom pod sp. zn. 2P 26/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľiek a skutkový stav veci

1. Sťažovateľky v 1. až 3. rade sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 5. apríla 2022 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Skalica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 P 26/2020 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľky zároveň navrhujú, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov, priznal im primerané finančné zadosťučinenie každej po 2 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti sťažovateľiek a opisu procesných úkonov všeobecného súdu a jej účastníkov vyplýva nasledovný stav veci:

3. Dňa 20. mája 2020 otec maloletých sťažovateľiek podal na okresnom súde návrh, ktorým sa domáhal zmeny doterajšej úpravy styku s nimi. Dňa 25. mája 2020 súd uznesením ustanovil sťažovateľkám v 1. a 2. rade kolízneho opatrovníka a vyzval ich matku sťažovateľku v 3. rade (ďalej aj „sťažovateľka“), aby sa vyjadrila k návrhu otca. Jej vyjadrenie bolo súdu doručené 23. júna 2020, ktoré následne 29. júna 2020 súd zaslal otcovi. Ten sa k nemu vyjadril 29. júla 2020. Dňa 30. júla 2020 súd zaslal vyjadrenie otca na vedomie sťažovateľke. Dňa 31. júla 2020 sa

k návrhu otca vyjadril kolízny opatrovník. Dňa 11. septembra 2020 otec svoj návrh rozšíril o zníženie výživného, ktorý bol doručený sťažovateľke v 3. rade 29. septembra 2020 a tiež kolíznemu opatrovníkovi. Dňa 16. októbra 2020 súd urgoval u sťažovateľky oznámenie adresy jej zamestnávateľa. Dňa 20. októbra 2020 sa sťažovateľka vyjadrila vo veci úpravy styku a 23. októbra 2020 sa vyjadrila aj k návrhu otca na zníženie výživného a súčasne navrhla zvýšenie výživného. Dňa 29. decembra 2020 súd zaslal podania sťažovateľky na vedomie otcovi a kolíznemu opatrovníkovi. Súčasne vyzval zamestnávateľa na oznámenie údajov o jej mzde a „daňový úrad“ na oznámenie údajov o podnikateľských príjmoch otca.

Dňa 25. januára 2021 zamestnávateľ sťažovateľky poskytol súdu údaje o jej príjme. Dňa 18. februára 2021 sa uskutočnilo prvé pojednávanie. Dňa 22. februára 2021 sťažovateľka navrhla zmenu kolízneho opatrovníka z dôvodu, že dcéra právnej zástupkyne otca je psychologickou kolízneho opatrovníka, avšak 23. februára 2021 súd oznámil, že jej návrhu na zmenu kolízneho opatrovníka nemôže vyhovieť. Súčasne zaslal vyjadrenie sťažovateľky otcovi a kolíznemu opatrovníkovi. Dňa 2. marca 2021 sťažovateľka v 3. rade reagovala na oznámenie súdu a 3. marca 2021 súd vyzval kolízneho opatrovníka na vyjadrenie k reakcii sťažovateľky. Dňa 2. marca 2021 otec reagoval na vyjadrenie sťažovateľky, 11. marca 2021 sa vyjadrila sťažovateľka a 15. marca 2021 sa vyjadril kolízny opatrovník. Dňa 16. marca 2021 súd vykonal výsluch sťažovateľiek v 1. a 2. rade a 17. marca 2021 sa vyjadril kolízny opatrovník, 7. apríla 2021 sa vyjadril otec a 12. apríla 2021 sa k výsluchu sťažovateľiek v 1. a 2. rade vyjadrila sťažovateľka v 3. rade.

4. Dňa 13. apríla 2021 sa uskutočnilo druhé pojednávanie, ktoré súd odročil na neurčito pre účely vykonania znaleckého dokazovania. Dňa 18. apríla 2021 sťažovateľka požiadala o pokračovanie v konaní v časti o výživnom. Dňa 19. apríla 2021 daňový úrad doručil súdu daňové priznania otca za roky 2019 a 2020 a 26. apríla 2021 súd uložil otcovi a sťažovateľke povinnosť zaplatiť preddavok na znalecké dokazovanie a vyzval účastníkov na oznámenie návrhov otázok pre znalca. Dňa 1. mája 2021 oznámil otec otázky pre znalca, 18. mája 2021 kolízny opatrovník a 20. mája 2021 sťažovateľka, ktorá 19. mája 2021 zložila preddavok na znalecké dokazovanie. Dňa 31. mája 2021 podal otec sťažnosť proti uzneseniu o povinnosti zaplatiť preddavok na znalecké dokazovanie, ktorú 4. júna 2021 súd zamietol. Dňa 16. júla 2021 súd uznesením ustanovil znalca a 20. augusta 2021 zaslal spis znalcovi. Dňa 13. septembra 2021 otec zobral späť návrh na zmenu úpravy styku a 14. septembra 2021 súd vyzval sťažovateľku na vyjadrenie k čiastočnému späťvzatiu návrhu otca, ktorá sa k nemu vyjadrila 23. septembra 2021, že s ním súhlasí. Dňa 27. septembra 2021 súd oznámil znalcovi, že nie je potrebné vykonať znalecké dokazovanie, a 15. októbra 2021 súd vyzval otca, aby preukázal svoje príjmy, sťažovateľku, aby predložila rozpis výdavkov na deti, a jej zamestnávateľa, aby opätovne poskytol údaje o jej príjmoch. Dňa 15. októbra 2021 súd požiadal dopravný inšpektorát o poskytnutie údajov o evidovaných vozidlách otca a sťažovateľky. Dňa 9. novembra 2021 otec predložil doklady o svojich výdavkoch a súčasne požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie termínov jeho právnej zástupkyne. Dňa 10. novembra 2021 zamestnávateľ sťažovateľky poskytol údaje o jej príjmoch a 12. novembra 2021 poskytol údaje dopravný inšpektorát. Dňa 18. novembra 2021 matka predložila doklady o svojich výdavkoch.

Dňa 13. januára 2022 sa uskutočnilo tretie pojednávanie a 14. januára 2022 súd vyzval Sociálnu poisťovňu na poskytnutie údajov o nemocenských dávkach otca, ako aj zamestnávateľa sťažovateľky, aby poskytol údaje o jej príjmoch. Dňa 20. januára 2022 otec predložil listiny týkajúce sa jeho príjmov a 2. februára 2022 zamestnávateľ poskytol údaje o príjmoch sťažovateľky.

5. Dňa 24. februára 2022 sa uskutočnilo štvrté pojednávanie a piate pojednávanie sa konalo 17. marca 2022, na ktorom súd zastavil konanie v časti o zmenu úpravy styku, zamietol návrh otca na zníženie výživného, čiastočne vyhovel návrhu matky na zvýšenie výživného a uložil otcovi a sťažovateľkám podrobiť sa psychologickému poradenstvu. Aktuálne súd vyhotovuje a doručuje rozsudok v písomnej forme účastníkom konania.

II.

Argumentácia sťažovateľiek

6. Proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní podali sťažovateľky túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentujú:

a) súd síce konal priebežne, avšak nekoncentrovane a neúčelne, pretože nejde o bežnú situáciu úpravy práv a povinností k maloletým deťom, ale o situáciu ovplyvnenú patologickými osobnostnými charakteristikami otca, ktoré boli riadne znalecky posúdené v predchádzajúcom konaní vedenom na tom istom súde pod sp. zn. 6 P 184/2014 (sťažovateľ podrobne cituje z tohto znaleckého posudku z roku 2015);

b) okresný súd napriek tomu nariadil nové znalecké dokazovanie 16. júla 2021 po viac ako 1 roku od podania návrhu, čo je doba navyše neadekvátne. Vo veci návrhu otca na zníženie výživného začal súd konať až 22. marca 2021, keď požiadal daňový úrad o správu o jeho príjmoch z podnikateľskej činnosti. Na pojednávaní 17. marca 2022 nariadil otcovi a sťažovateľkám podrobiť sa po dobu 6 mesiacov psychologickému poradenstvu;

c) kolízny opatrovník sa počas celého konania nesprával ako kolízny opatrovník maloletých sťažovateľiek, ale výlučne ako kolízny opatrovník otca;

d) súd mohol a mal vo veci výživného rozhodnúť už na prvom pojednávaní na základe fikcie príjmu otca, pojednával však opakovane a rozhodol až po záverečných rečiach na pojednávaní 17. marca 2022, teda po viac ako jeden a pol roku od podania návrhu;

e) nesprávnou činnosťou súdu (povinnosť súdu adekvátne reagovať na procesnú taktiku otca založenú na lžiach), ako aj celkovou dĺžkou konania došlo k porušeniu základného práva sťažovateľiek;

f) sťažovateľky sa nedomáhali odstránenia nečinnosti súdu sťažnosťou na prietahy podanou predsedovi súdu, pretože takáto sťažnosť nemá podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) charakter účinného prostriedku nápravy (napr. Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike, rozsudok Komanický proti Slovenskej republike, Bednár proti Slovenskej republike, Klinovská proti Slovenskej republike, Csákó proti Slovenskej republike, Sika proti Slovenskej republike).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

8. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010, I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020).

9. Ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizujú reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03, I. ÚS 103/2016), resp. ak argumenty v sťažnosti nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, II. ÚS 357/2021). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 362/09, I. ÚS 188/2019, I. ÚS 5/2020).

10. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Vzhľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

11. Ústavný súd preskúmal napadnutý postup okresného súdu z hľadiska jeho ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti jeho účinkov s obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

12. Ústavný súd konštatuje, že celková dĺžka konania (iba necelé 2 roky) s uvedenými procesnými úkonmi v bode 3 až 5 a výsledkami okresného súdu ešte nevybočuje z medzí ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti. Po komplexnom posúdení všetkých okolností daného prípadu z hľadiska predmetu konania (tvoriaceho privilegovanú rozhodovaciu agendu súdov) je zrejmé, že ústavná sťažnosť sťažovateľiek je zjavne neopodstatnená. Okresný súd nepochybne konal plynulo a v pravidelných intervaloch, čo uznali aj samotné sťažovateľky. Ústavný súd tiež nezistil ani žiadne obdobia nečinnosti. Sťažovateľky podali ústavnú sťažnosť proti okresnému súdu navyše až po vydaní rozsudku okresného súdu, ktorý v merite veci rozhodol. Aj argumenty sťažovateľiek v bode 6 písm. a) až f), ktoré sú len ich názormi na iný postup a závery, ku ktorým dospel všeobecný súd, nemôžu zmeniť postoj ústavného súdu na danú vec. Uvedené námietky komplexne nevykazujú také ústavne relevantné nedostatky, na základe ktorých by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol ústavný súd reálne dospieť k záveru, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľiek na prerokovanie veci bez

zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľiek pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

14. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľiek v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu